

Základní škola a Mateřská škola Prštice, okres Brno – venkov,
příspěvková organizace, 664 46 Prštice, Hlavní 13

Č. j. MŠ 428/2022

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

*„DOBRÉ RÁNO, DOBRÝ DEN, JE NÁM TADY
DOBŘE VŠEM“*

Motto:

*„Pověz mi o tom a já to zapomenu. Ukaž mi to a já si to možná
zapamatuji. Zapoj mne a já to pochopím.“*

1 Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	3
2	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1	Velikost školy.....	4
2.2	Lokalita školy	4
2.3	Charakter a specifika budovy a okolí.....	4
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1	Věcné podmínky.....	5
3.2	Životospráva	6
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizační chod školy.....	9
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7	Spoluúčast rodičů a jiných subjektů	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	14
3.10	Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
3.11	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	15
4	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ:.....	16
4.1	Vnitřní uspořádání školy.....	16
4.2	Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení dvou učitelů ve třídě.....	16
4.3	Kritéria pro přijímání dětí	17
4.4	Pravidla pro individuální vzdělávání	17
4.5	Adaptační proces.....	17
4.6	Ukončení předškolního vzdělávání.....	18
5	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	18
5.1	Zaměření školy	18
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	18
5.3	Metody a formy vzdělávání, prostředky plnění cílů	18
5.4	Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných.....	22
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	22
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	23
6.1	Integrované bloky ŠVP PV	23
6.2	Doplňkové programy	42
7	EVALUAČNÍ SYSTÉM	42

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název dokumentu:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název vzdělávacího programu:

Dobré ráno, dobrý den, je nám tady dobře všem

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Prštice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Č. j.: MŠ 428/2022

Adresa školy:

Hlavní 13
664 46, Prštice
okres Brno-venkov

IČO:

710 01 581

Ředitelka školy (statutární zástupce):

Mgr. Lenka Drábková

Zřizovatel školy:

OBEC PRŠTICE, Hlavní 1, 664 46 Prštice

Kontakty:

Telefon MŠ: 722 182 234
Telefon ZŠ: 602 870 540

E-mail:

skolaprstice@seznam.cz

Webové stránky:

www.zsamsprstice.cz

Kapacita MŠ:

28 dětí

Zpracovatelé ŠVP:

Mgr. Lenka Drábková, Bc. Marie Dvořáková

Schválila a vydala: Mgr. Lenka Drábková, ředitelka školy

Platnost dokumentu:

Platný od 26.9.2022

Pedagogická rada schválila dne: 25.8.2022

Školská rada schválila dne: 26.9.2022

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

Mateřská škola Prštice, okres Brno - venkov je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Prštice (dále jen ZŠ a MŠ) a sídlí v nové přístavbě budovy ZŠ z roku 2014. Mateřská škola je jednotřídní věkově smíšená, ve třídě je zapsáno maximálně 28 dětí. Kapacita mateřské školy je 28 dětí. Odpovědnou osobou je ředitelka školy, která předává část svých pravomocí zástupkyni ředitelky pro MŠ, která společně s dalšími pedagogickými pracovníky zajišťuje vzdělávání dětí. Tým školy dále tvoří školnice, vedoucí školní jídelny a paní kuchařka.

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází téměř v srdci vesnice u hlavní silnice. Hned za budovou mateřské školy se nachází fotbalové hřiště. Velkou výhodou školy je také to, že hned za fotbalovým hřištěm jsou rozlehlé lesy a krásná příroda, které jsou hojně využívány k procházkám, hře i průzkumným akcím.

2.3 Charakter a specifika budovy a okolí

Mateřská škola je přízemní budova. Hned za zádveřím jsou šatny dětí se dřevěnými botníky, lavičkou, nástěnkami s pracemi dětí a informacemi pro rodiče, se vzdělávacím obsahem. Také je zde zázemí pro pedagogické pracovníky a pracovna pro pedagogické pracovníky umožňující vykonávat nepřímou pedagogickou činnost a logopedickou péči. Ze šatny je vstup do třídy mateřské školy. Učebna a pracovna dětí tvoří společně s hernou jednu velkou místnost a je taktéž využívána jako jídelna. Herna dětí slouží zároveň jako ložnice s krátce střiženým kobercem. Třída má své sociální zařízení, které je průchozí se šatnou a děti jej tak mohou komfortně využívat i při pobytu na školní zahradě. Dva malé skladové prostory jsou určeny pro sklad cvičebních a učebních pomůcek a sklad lehátek a ložního prádla. Z dětské učebny vedou dveře do kuchyně, vedle dveří se nachází uzavíratelné okénko pro výdej obědů. Součástí budovy MŠ je školní zahrada, vstup do zahrady je přímo ze šatny dětí. Dominantou školní zahrady jsou dřevěné hrací prvky.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečné prostory, které vyhovují individuálním i skupinovým činnostem dětí.

Prostory tříd a školy

Vstup do školy je řešen samostatným vchodem. Vchod je po celou dobu uzamčený, dostat se do budovy školy je možné pouze po zazvonění a nahlášení se učiteli či školnicí.

Třída je velká, slunná, dobře větratelná, má svůj osobitý charakter vybavení a části třídy jsou uspořádány do „herních koutků“ tak, aby vzdělávací nabídka uspokojovala potřeby dětí. Velikost třídy nám umožňuje vytvoření dostatečného prostoru pro aktivity a pohyb dětí, vzájemné setkávání.

Materiální podmínky

Dětský nábytek je nový od roku vybudování MŠ, od školního roku 2016/2017 doplněn o nábytek ze zaniklého odloučeného pracoviště. Nábytek tříd je funkční a v množství, které odpovídá počtu dětí. Šatny dětí jsou vybaveny na zakázku vyrobeným nábytkem, který vytváří předpoklady pro samostatnost dětí. Toalety organizačně umožňují zajistit dětem přiměřenou intimitu.

Hračky, pomůcky, nářadí, náčiní

V MŠ je umístěno šest stolů a židličky. Židličky i stolky mají rozdílnou velikost, jsou určeny pro děti různých věkových skupin a jsou barevně odlišeny. V učebně dětí se nachází skříňka s pastelkami a papíry pro děti, veškeré výtvarné materiály, které jsou dětem volně dostupné. Dále je zde také umístěn Klokánův kufr sloužící k diagnostice dětí, skříňka se stolními hrami, didaktickými hrami apod. Herna je rozdělena na herní koutky („obýváček“, kuchyňka, prodejna, dopravní koberec, stavebnicové boxy, relaxační koutek, koutek pro dívky s panenkami a kočárky, koutek pro chlapce s pracovním ponkem a nářadím).

Všechny hračky a pomůcky odpovídají věkovému složení dětí a jsou v dosahu dětí, aby si je mohly samy brát a následně ukládat. Výtvarné potřeby si děti berou volně podle dohodnutých pravidel. K tvořivým hrám s přírodninami, k pokusům a experimentům využívají děti stolky

a pracovní koutky. Hotové výrobky si dle uvážení děti vystavují. Děti se svými výtvy podílejí na výzdobě školy, jejich díla jsou přístupná i rodičům.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Doplňování IT technologie do MŠ – Interaktivní tabule – dle finančních možností školy	2024

Vybavení exteriéru

Školní zahrada je tvořena různými hracími prvky jako je lanová pyramida, provazová houpačka, překlápěcí houpačka, visutý most nebo zvonkohra. V rohu zahrady je také umístěn dřevěný altánek s ohništěm, který slouží k odpočinku. K dispozici jsou také dvě krytá pískoviště. Součástí školní zahrady je rovněž ptačí budka, bylinková zahrádka a keříky a stromky s ovocem, o které se děti z MŠ starají společně s žáky ZŠ.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Dopadová plocha pod provazovou houpačkou na školní zahradě	Průběžně se doplňuje
Dopadová plocha pod lanovou pyramidou na školní zahradě	Průběžně se doplňuje
Doplňování učebních a herních pomůcek	průběžně
Zakoupení mlhoviště na školní zahradu	2023
Pořízení stínící techniky nad pískoviště	2023
Využití roh zahrady, na který navazují terasové dveře z MŠ ke hře dětí	2024

3.2 Životospráva

Strava a kultura stolování

Školní jídelna zajišťuje stravu žákům ze základní školy, dětem v mateřské škole a všem zaměstnancům školy. Svačiny a obědy připravují paní kuchařky. Stravování se řídí předpisy o školním stravování. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů a jsou dodržovány vhodné intervaly mezi podáváním jídel. Děti jsou vedeny k samostatnosti, strava je připravována podle hygienických norem a receptur a je dodržován spotřební koš. Děti zásadně do jídla nenutíme, ale soustředíme se na to, aby podávané jídlo alespoň ochutnaly. Všechny děti (i ty nejmenší) jsou vedeny k tomu, aby se samostatně obsluhovaly a po skončení stolování sklízely ze stolu (talíře, hrnky, příbory) na odkládací stůl. Vedeme děti ke správnému stolování a dodržování správných hygienických návyků.

Po celý den je zajištěn pitný režim, každé dítě má svůj hrníček. Nápoje se obměňují (ovocné čaje, vitamínové nápoje, šťávy, mléko, kakao, apod.). Dětem je vždy ke svačině nabízena miska s nakrájenou zeleninou a ovocem.

Je dodržován pravidelný denní řád, který umožňuje, aby se organizace činností přizpůsobila aktuální situaci i neplánované události. Děti mají dostatek volného pohybu ve třídě i venku.

Učitelky jsou dětem přirozeným vzorem a vedou děti ke správnému životnímu stylu a k pravidlům kulturního chování, stolování a hygieny.

Režim dne

Denní režim v mateřské škole vychází z individuálních potřeb dětí a aktuálních akcí školy. Zajišťujeme dostatečný časový prostor pro spontánní hry dětí. Konkrétní organizace dne je stanovena ve Školním řádu.

Dodržováním režimu dne a týdne uspokojujeme u dětí potřebu jistoty a řádu. Aktivity společně plánujeme a reflektujeme.

Pobyt venku

Preferujeme maximálně možný pobyt dětí venku na čerstvém vzduchu (školní zahrada, fotbalové hřiště, vycházky do lesa a okolí školy...), vždy však minimálně dvě hodiny denně. V letních měsících je provoz přizpůsoben tak, aby byly činnosti děti přenášeny ven již od ranních hodin. Pobyt venku může být zkrácen nebo zcela vynechán při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách.

Zajištění odpočinku

K odpočinku dětí se využívá herna, každé dítě má své lehátko a židličku, na kterou si odkládá svoje věci. Každé dítě má svůj vlastní box na lůžkoviny. Doba určená k odpočinku a odreagování se liší dle věku dítěte. Děti odpočívají při čteném i reprodukováném textu a relaxační hudbě, mohou si vzít na lehátko svou oblíbenou plyšovou hračku. Děti do spánku nenutíme, respektujeme biologické potřeby dítěte, ale u všech dětí dodržujeme půlhodinový klidový režim. Děti, které nespí, mají z důvodu spaní mladších dětí možnost využít pouze klidové hry a činnosti, popř. se paní učitelka věnuje individuálně dětem předškolním i dětem ostatním.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Zlepšovat stravovací návyky dětí zavedeným pravidlem i méně oblíbené nebo neznámé jídlo ochutnat	průběžně
Zvýšit nabídku příloh k obědu v podobě čerstvých salátů	průběžně
I nadále vést všechny děti k samostatnosti mazání pomazánek u svačiny	průběžně
Vnitřní motivaci a odpovědnost dětí v oblasti stravování podpoříme tím, že diferencovaně umožníme samostatnou přípravu velikosti porce hlavního jídla	průběžně

3.3 Psychosociální podmínky

Snahou a cílem MŠ je respektování potřeb dětí, na něž pedagogové dle individuality jednotlivců reagují. Pedagogické pracovnice svým přístupem a vystupováním usilují o spokojené, jisté a bezpečné prostředí MŠ, přičemž postavení všech dětí je rovnocenné. Děti nejsou stresovány a neurotizovány chvatem a spěchem, nejsou neúměrně zatěžovány. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Děti se podílejí na sestavování pravidel soužití, mají prostor pro hodnocení a sebehodnocení. Pravidla jsou ve třídách vyvěšena na viditelném místě. S dětmi nemanipulujeme, využíváme vhodné způsoby motivace, vyvarujeme se přemrštěné organizace a jakéhokoliv typu násilí. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Učitelka děti včas upozorňuje, že bude třeba hru ukončit, např. na smluvený signál. Plánování činností vychází ze zájmů a potřeb dětí, přičemž děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny. Je uplatňován individuální adaptační režim a pedagogové navozují situace klidu, pohody a relaxace a děti tak mohou bez obav sdělit, že něco chtějí. Děti mají taktéž příležitost vidět zdvořilé jednání mezi ředitelkou, učitelkami, rodiči i provozními zaměstnanci. Učitelka dětem klade požadavky, které jsou vzhledem k věku a schopnostem schopny zvládnout. Děti jsou oslovovány křestním jménem, učitelky se dotazují rodičů, jak dítěti říkají doma. Učitelka vede děti tak, aby děti samy nacházely možnosti řešení a na paní učitelku se obracely, když si nevědí rady. Pedagogický styl, nebo způsob, jakým jsou děti vedeny je sympatizující, podporující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Vést mladší děti k větší samostatnosti a učení se příkladem od starších dětí	průběžně

Dialogem s dětmi a důsledným dodržováním pravidel her a soužití zamezovat nežádoucím jevům jako je žalování, vzájemné provokace, ubližování si, neschopnost domluvit se, podřídít se, provádět samostatně úklid hraček a pomůcek, hrát si bezpečně	průběžně
Zaměřit se častěji v rámci individuálního přístupu na pozorování problémových dětí a hledání tak příčin jejich nevhodného chování. Tyto příčiny se snažit odstraňovat a vytvářet tak bezpečnější prostředí pro ostatní děti	průběžně
Vzdělávací semináře, workshopy a besedy pro zaměstnance a rodiče na téma vzájemné spolupráce mezi rodinným prostředím a školou	průběžně

3.4 Organizační chod školy

Struktura dne v MŠ

Provoz MŠ je zajištěn od 6,45hod. do 16,15hod. Děti přicházejí zpravidla od 6,45 do 8,30 hodin. Rodiče mají možnost přivést dítě dle svých potřeb, zpravidla však po včasné domluvě s učitelkou. Děti, které jdou po obědě domů, odcházejí nejpozději do 12,15 hodin. Odpoledne odcházejí děti od 15,00 do 16,15 hodin nebo po domluvě s učitelkou. Jeho pevnými složkami je stravování a pobyt venku. Maximální interval mezi podávanými jídly je tři hodiny. Minimální pobyt venku s ohledem na počasí je dvě hodiny. Další aktivity přizpůsobujeme aktuálním podmínkám, odpovídajícím zvláštnostem, zájmům a potřebám dětí. Do denního řádu jsou zařazeny, dle plánu, akce školy a třídy, návštěvy divadel, sportovní a společenské akce.

Organizace života dětí

Denní řád je dle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám i činností dětí. Organizace dne je přílohou Školního řádu, je to doporučený časový harmonogram.

Jeho pevnými složkami je stravování a pobyt venku. Další aktivity přizpůsobujeme aktuálním podmínkám, odpovídajícím zvláštnostem, zájmům a potřebám dětí. Do denního řádu jsou zařazeny, dle plánu, akce školy a třídy, návštěvy divadel, sportovní a společenské akce.

Ráno začíná přivítáním a pozdravením se s dítětem při vstupu do třídy. Každodenně jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity a preventivní logopedická cvičení. Je zařazován i ranní společný kroužek (komunitní, hodnotící, plánovací, reflexní), kde má každé dítě možnost říct, jak jsou jeho přání a požadavky. Po celý den dbáme na dostatečný pitný režim. Odpolední odpočinek pro nespávající děti je ½ hodiny v klidném prostředí, tato doba umožňuje usnout těm dětem, které to potřebují. Denní program, jeho organizace a nabídka

činností vychází z potřeb dětí, pedagogické diagnostiky a tematického třídního plánu. Podporu vnitřní motivace k učení, svobodu a možnost volby realizujeme prostřednictvím včas připravených pomůcek a materiálu. Cíleně plánujeme nabídku činností, které podněcují děti k vlastní aktivitě, experimentování a samostatnému organizování. Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Vyváženě plánujeme nabídku spontánních i řízených aktivit, vycházíme z potřeb a zájmu dětí, s ohledem na jejich vzdělávací potřeby a možnosti. Učitelky během dne souběžně připravují a organizují diferencovanou nabídku přímo či nepřímo řízených činností tak, aby si z nich děti mohly vybrat. Děti mají hry a pomůcky volně přístupné za předem dohodnutých pravidel. Podporujeme rozvíjení her citlivě volenou a obměňovanou nabídkou materiálů a pomůcek. Děti mají možnost hru přerušit nebo dokončit, dílo či výrobek uchovat, vystavit, podělit se o zážitky z procesu tvorby.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Uplatňovat výchovně-vzdělávací strategie směřující k individualizaci (samostudium, vzdělávací semináře)	průběžně
Připravovat v rámci tématu na každý den činnosti, které budou děti provádět samostatně (ve dvojicích, skupinkách)	průběžně
Práce s předškoláky – minimálně jednou týdně pracovat se skupinou předškolních dětí odděleně	průběžně
Organizační formy v MŠ podporující individualizované, skupinové a kooperační učení	průběžně
Hledání příležitostí k využívání kooperativních a prožitkových forem vzdělávání	průběžně
Podpora a rozvoj environmentální výchovy	průběžně
Edukativně stimulační skupiny – vize na další roky - materiální podpora	průběžně

3.5 Řízení mateřské školy

Organizační řád, náplň práce směrnice MŠMT vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny (pracovní náplně zaměstnanců). Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. MŠ řídí ředitelka ZŠ a MŠ Prštice. Za vedení MŠ je přímo zodpovědná zástupkyně ředitelky pro MŠ. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně

zaměstnance motivuje a podporuje ve vzájemné spolupráci. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, jsou respektovány a konzultovány názory všech pracovníků. Pro pedagogické pracovníky jsou v režimu školy zařazeny pedagogické a provozní porady. Ředitelka školy provádí pravidelné hospitace. Na spolupráci s rodiči se podílejí všichni zaměstnanci dle potřeb školy a plánovaných akcí. Všechny učitelky spolupracují a snaží se ke spolupráci přivést i rodiče. Obě pověřené paní učitelky vypracovávají ŠVP ve spolupráci s paní ředitelkou. Z výsledků kontrolních a evaluačních činností jsou vyvozovány závěry pro další chod a práci MŠ. Týmová práce je vnímána jako nezbytná podmínka naplňování cílů RVP PV. Všichni pracovníci jsou vedeni k uvědomění, že o tom, jak se bude dítě v MŠ cítit, rozhoduje kvalita vzájemných vztahů všech, kteří se na vzdělávání podílejí.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Podpora profesního rozvoje učitelů, týmové spolupráce, vzájemné užitečné poskytování zpětné vazby	průběžně
Návštěva a získávání zkušeností mezi dalšími MŠ s cílem zvyšování kvality předškolního vzdělávání	průběžně
Nadále zlepšovat a aktualizovat informační systém, respektovat názory zaměstnanců, vzdělávat se, spolupracovat se zřizovatelem a s odborníky	průběžně
Předávat informace mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky, tak aby i ostatní zaměstnanci měli přehled o práci jiného zaměstnance	průběžně

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všechny učitelky jsou plně kvalifikované, mají předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilost. O čistotu a pořádek ve škole se stará provozní zaměstnanec. Provoz školní jídelny zajišťuje vedoucí školní jídelny, která je současně hospodárkou školy. Stravu připravují paní kuchařky.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Učitelky jednají, pracují a chovají se profesionálním způsobem při všech činnostech během dne, při spolupráci s rodiči a ostatními partnery.

Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovníků je řešen tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče všem dětem v průběhu celého dne. Cílem je zajištění překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek každý den v rozsahu tří a půl hodin. Učitelky vypracovávají ve třídě TVP, které vychází ze ŠVP, který je v souladu s RVP PV.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Zvyšovat si svou pedagogickou úroveň studiem odborné literatury, odborných článků, využíváním internetu, účastí na vzdělávacích akcích dle vlastního výběru	průběžně
Technické zajištění a rozvíjení kompetencí zaměstnanců v oblasti IT gramotnosti	průběžně
Uvádění případných nových zaměstnanců do chodu školy	Průběžně podle aktuálního stavu personálu

3.7 Spoluúčast rodičů a jiných subjektů

Spolupráce s rodiči

Dlouhodobě utváříme dobré vztahy mezi školou a rodinou. S rodiči komunikujeme a ptáme se jich, co od školy očekávají, jak si představují přístup učitele k jejich dítěti apod. Usilujeme o vytváření dobrých vztahů mezi školou a rodinou na základě partnerství, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu, oboustranné důvěry. Umožňujeme rodičům postupnou adaptaci dítěte na pobyt v MŠ. Sledujeme potřeby jednotlivých rodin a vycházíme jim vstříc. Jednáme s každým dítětem i jeho rodinou individuálně. Pořádáme informativní rodičovská setkání. Jsme k dispozici dítěti i rodičům při ranním příchodu a odpoledním vyzvedávání dítěte z MŠ. Připravujeme aktivity, při nichž rodičům dáváme příležitost účastnit se práce ve třídě (např. dílničky nebo besídky, společné akce – karneval, oslavy Dne dětí, Dne matek, drakiáda apod.) Poskytujeme dítěti činnosti přiměřené jeho věku.

Pravidelně informujeme rodinu o pokrocích, úspěších, chování, prožívání a rozvoji dítěte. Informace o dítěti sdělujeme rodičům šetrně, citlivě a empaticky k dané situaci, jejímu načasování, momentálnímu rozpoložení rodičů a povaze rodiny dítěte. Informujeme rodiče o připravovaných akcích, a to osobně, prostřednictvím nástěnek, mailů, webových stránek školy a nabízíme možnost aktivní spolupráce, vytváříme pozitivní atmosféru. Zachováváme pravidla důvěrnosti vůči rodině a dbáme na diskrétnost ve svěřených vnitřních záležitostech, nezasahujeme do života a soukromí rodiny. Děláme maximum, aby se rodiče i děti cítili v naší škole vítáni. Konzultujeme s rodiči individuální plány pro děti. Navrhujeme konzultace u odborných institucí SPC, PPP, logopedie, apod.

Spolupráce se ZŠ

Je kladen důraz na velmi úzký vztah mezi ZŠ a MŠ. Již tradiční jsou společné sportovní a divadelní akce, návštěvy v ZŠ, kdy se děti zapojují do výuky. Důležitá je i vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků, provázanost ŠVP PV a ŠVP ZŠ a také příprava předškolních dětí na vstup do 1. ročníku ZŠ díky edukativně-stimulačním skupinkám, které jsou pořádány každoročně.

Spolupráce s obecním úřadem Prštice

Obecní úřad zajišťuje celkový provoz mateřské i základní školy. Úzce spolupracujeme s obecním úřadem při organizaci různých veřejných a sportovních akcích (vítání občánků, rozsvěcování vánočního stromu). Škola je významnou součástí veřejného života obce Prštice.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Zapojit více rodiče do příprav při akcích organizovaných školou	průběžně
Pořádat v případě zájmu rodičů i neformální setkání rodičů s učitelkami a vzájemně si předávat rady a zkušenosti z oblasti výchovy i vzdělání	průběžně
Zavedeme systém, jak mohou rodiče komentovat a připomínkovat úroveň, kvalitu a skladbu jídelníčku	2022

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podmínky k rozvoji jejich osobnosti, aby dosahovaly co největší samostatnosti, maximálního učebního pokroku. Základním přístupem je respektující komunikace, vytváření pozitivního třídního klimatu pro přijetí a zapojení dítěte do kolektivu dětí. Vycházíme z důsledné pedagogické diagnostiky. Spolupráci s rodiči formou individuálních konzultací považujeme za stěžejní pro rozvoj dítěte. Škola poskytuje specifickou pomoc všem dětem, které ji potřebují. Limitující je vysoký počet dětí ve třídě. Ve třídě je diagnosticko-intervenční učební pomůcka Klokanův kufr.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Nadále navazovat dobré vztahy s rodiči posilující důvěru a spolupráci	průběžně
Vyhledávat odborné školení a workshopy na danou problematiku	průběžně
Pravidelné jednání pedagogické rady: hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k SVP dětí a PLPP, IVP	průběžně

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Dětem jsou vytvářeny v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit nabízeny činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Rozšiřování nabídky pomůcek, knih a encyklopedií	průběžně
Vyhledávání nadaných dětí v předškolním věku – vyhledávání odborných školení na danou problematiku, učit se, jak tyto děti poznat	průběžně
Metody a strategie podporující rozvoj gramotnosti dětí nadaných	průběžně

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami a navazuje úzkou spolupráci s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte do MŠ, před zahájením docházky dítěte. Postup adaptace a postupné zvyšování délky pobytu v mateřské škole individuálně projednávají a konzultují učitelé se zákonnými zástupci dítěte s cílem zajistit pro dítě i jeho blízké odpovídající pocit jistoty a bezpečí, zejména zvládnutí odloučení od rodičů, podpora samostatnosti a sebeobslužných dovedností. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Důraz je kladen na adaptaci a pozitivní motivaci v rodině.

<i>Další záměry ke zkvalitnění</i>	<i>Termín</i>
Analyzovat organizaci a režim dne k potřebám dětí dvouletých	průběžně
Zajištění personální podpory	Průběžně dle potřeby
Zajištění podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti	Průběžně dle potřeby

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

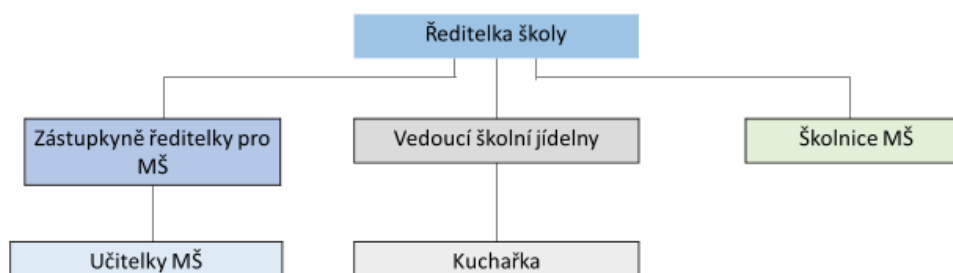
Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ:

4.1 Vnitřní uspořádání školy

Mateřská škola je jednotřídní (heterogenní), která vzdělává děti ve věkové kategorii od tří do šesti let (současný stav). Kapacita MŠ je naplňována do počtu 28 dětí. Za děti, které odchází do základní školy, jsou přijímány děti nové a tyto doplňují stávající dětský kolektiv. Novým dětem je usnadněn adaptační proces, přicházejí již do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování. Děti se učí být k sobě ohleduplné, učí se vzájemně naslouchat, minimalizují se projevy agrese. Starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti. Třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelek, jejich profesním zaměřením. Ve třídě poskytujeme dětem srovnatelnou vzdělávací nabídku, při výběru metod a forem práce máme ve škole dohodnuta společná východiska, principy a pravidla s respektem k osobnosti učitele a jeho tvořivosti.

Organizační schéma MŠ Prštice

4.2 Výčet činností, při kterých je efektivní souběžné působení dvou učitelů ve třídě

Činnosti praktické a intelektové jsou pro děti „vzdělávací nabídkou“, **souběžné pedagogické působení dvou učitelů ve třídě zkvalitňuje individualizaci vzdělávání:**

- dopolední hry a činnosti dětí;
- ranní kruh (společné sdílení, plánování, hodnocení, reflexe, diskuse);
- realizace doplňkových programů (práce ve skupinkách);

- pobyt venku (bezpečnostní hledisko, skupinové činnosti na školní zahradě);
- vytváření návyků (stravování, sebeobsluha, pracovní, kulturní);
- didakticky zacílené činnosti v menších skupinách či individuálně,
- práce s předškoláky

4.3 Kritéria pro přijímání dětí

Zařazování do předškolního vzdělávání se řídí vnitřní směrnicí "Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole", která je vypracována každoročně a je k dispozici na vývěsní tabuli školy a na webových stránkách školy.

Termín zápisu pro přijetí dítěte do mateřské školy na následující školní rok stanovuje škola. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů, zodpovídá za průběh přijímacího řízení.

4.4 Pravidla pro individuální vzdělávání

Pravidla pro individuální vzdělávání v případě povinného předškolního vzdělávání jsou uvedena ve Školním řádu. Rodiče dětí jsou informováni o oblastech, v nichž se má dítě individuálně vzdělávat, tyto oblasti vychází z RVP PV.

4.5 Adaptační proces

Adaptační období je pro některé rodiče a děti náročné. Adaptabilita dítěte, které přichází z rodinného prostředí, je různorodá, proto v adaptačním období mateřská škola uplatňuje následující opatření:

- umožní rodičům s dítětem navštívit školu, účastnit se aktivit, pobytu venku apod.
- seznámí rodiče a děti s personálem, s prostorami školy, s řádem školy ŠVP, s uspořádáním dne, se stravováním
- vhodně rodiče upozorní na pozvolnou adaptaci dítěte za přítomnosti rodiče, či blízké osoby, dále zkrácenou dobu pobytu v MŠ v průběhu dne
- projedná s rodiči skutečnosti s ohledem na individualitu dítěte např. zlozvyky, návyky, zvláštnosti chování, zdravotní problémy, zájmy a oblíbené činnosti
- umožní konzultace s rodiči výměna zkušeností, společné hledání v náročné situaci ve vzdělávacích obtížích
- poradí rodičům, jak dítěti vstup do MŠ usnadnit

- učitelka respektuje individuální a postupné přizpůsobování dětí na uspořádání dne, vytváří u dítěte první dobré zkušenosti se školou a u rodičů dobré povědomí o naší práci v MŠ

4.6 Ukončení předškolního vzdělávání

Podmínky jsou upřesněny ve školním řádu a na vývěsních tabulích šatny MŠ.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Zaměření školy

Již samotné motto napovídá, že dbáme na to, abychom vytvořili dětem v mateřské škole vlídné a bezpečné prostředí plné pohody a bohatých zážitků, ve kterém budou moci maximálně rozvinout své osobní předpoklady tak, aby z naší mateřské školy odcházely otevřené životu, dalšímu vzdělávání a dobře vybavené do situací, které je v životě přirozeně čekají. Podporujeme vytváření prosociálních postojů, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, sociální citlivosti a respektování osobnostních odlišností. Rozvíjíme hrubou i jemnou motoriku dětí, manipulační schopnosti, zvyšujeme jejich psychickou i fyzickou odolnost vůči zátěži, rozvíjíme řeč i grafomotoriku. Rozvíjíme u dětí předčtenářské a předmatematické dovednosti.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

K našim dlouhodobým cílům patří předávání a zprostředkovávání základních životních zkušeností v přirozeném prostředí skupiny dětí. Dále dbáme na uspokojování individuálních potřeb a zájmů dětí, rozvíjíme samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost. Nabízíme kvalitní standardní péči všem dětem, vytváříme individuální programy pro děti z málo podnětného prostředí a pro děti s podpůrnými opatřeními. Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu. Podporujeme také duševní pohodu dětí i zaměstnanců. V neposlední řadě umožňujeme dostatek volného pohybu a plně tak využíváme okolních lesů. Klademe také velký důraz na spolupráci s rodiči a zařazujeme společné akce rodičů a MŠ.

5.3 Metody a formy vzdělávání, prostředky plnění cílů

Východiskem pro efektivní vzdělávání je uspokojování potřeb dítěte předškolního věku a vytváření podmínek pro jejich naplnění v každodenní práci školy. Dbáme na vyváženost řízených a spontánních činností.

Při vzdělávání dětí využíváme těchto metod vzdělávání:

- **Metoda prožitkového a kooperativního učení hrou a činností dětí**, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat. Podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové. Učební aktivity probíhají především formou nezávislé dětské hry.
- **Metoda situačního učení** založená na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.
- **Metoda spontánního sociálního učení** je založená na principu přirozené nápodoby.
- **Metoda kooperace**, jejíž pomocí zdokonalíme schopnost jedince fungovat v rámci kolektivu.
- **Metoda povzbuzování (stimulace)**, kdy povzbuzujeme kladnými iniciativami, účelem je ohodnotit činnost, kterou již dítě vykonává, a povzbuzovat ho k pokračování.
- **Metoda přesvědčování**, při které klademe velký důraz na osobu pedagoga, na jeho pozitivní vztah k dítěti.
- **Metoda experimentu (pokusu)**, při které vytváříme podmínky k vlastní činnosti dítěte, vedoucí k ověření schopnosti, dovednosti nebo znalosti.
- **Metoda komunitního kruhu**, kde společně vytváříme pocit důvěry a sounáležitosti ke skupině.
- **Metoda názornosti**, při které vytváříme jasnou představu o světě kolem nás.
- **Metoda řízeného rozhovoru**, se kterou pracuje pedagog téměř při všech činnostech.

Základní formy vzdělávání - činnosti dětí jsou:

- Hra
- Komunikace
- Práce - tvořivá aktivita s důrazem na vedení k samostatnosti
- Kooperativní hry a činnosti
- Experimentace
- Výlety

Veškeré činnosti a aktivity organizujeme tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě, experimentování, samostatnosti, komunikaci, hodnocení a sebehodnocení, spolupráci a vytvářely možnosti realizace pro všechny typy inteligence.

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují podpůrná opatření.

Podpůrná opatření jsou promyšlena vždy v souladu s nejlepším zájmem dítěte, poskytujeme ihned po zjištění potřebné podpory. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně

- kompenzují mírné obtíže ve vzdělávání dítěte, učitelé přizpůsobují svoje vzdělávací strategie možnostem dítěte. Pro děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření prvního stupně, sestavuje učitel **Plán pedagogické podpory (PLPP)**, aby děti dostávaly takovou podporu, jakou skutečně potřebují a cítily se úspěšné. Promyšlíme, zda v případě dětí, které vykazují dílčí oslabení, se jedná o „zrání“ nebo je třeba intervence v podobě PLPP.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

- škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení a vytváří **Individuální vzdělávací plán.**

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Ředitelka školy pověřuje zástupkyni pro mateřskou školu sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) dítěte:

Východiskem pro zpracování PLPP jsou rozhovory nad pedagogickou diagnostikou a portfoliem dítěte mezi učiteli, kteří s dítětem pracují, s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Důležitá je úzká spolupráce s rodiči.

- Plán PLPP sestavuje zástupkyně pro mateřskou školu na základě závěrů pedagogické diagnostiky dítěte a to v případě, že běžné metody a formy práce nejsou účinné a nedaří se vytvářet podmínky pro rozvoj dítěte. PLPP obsahuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

- Cíle (popis toho, co od nás dítě potřebuje) stanovujeme zcela konkrétní s vědomím, že posun v rozvoji dovedností a postojů má být vyhodnocen do tří měsíců. Do podpůrných opatření zaznamenáváme pouze to, co pro konkrétní dítě budeme dělat navíc, mimo běžnou vzdělávací činnost učitele.
- Návrh na sestavení a následnou tvorbu PLPP bude projednán na pedagogické radě. Pedagogická rada bude informována o konkrétních cílech, realizaci, způsobech kontroly osvojení dovedností a vyhodnocení PLPP.
- Termín přípravy PLPP projedná zástupkyně pro mateřskou školu s ředitelkou a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.
- Realizace plánu znamená změnu v přístupu učitelů k dítěti, specifickou nabídku aktivit včetně hodnocení. Učitelé společně průběžně vyhodnocují a aktualizují plán v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte a dokladují v portfoliu dítěte.
- Vyhodnocení se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLP. Zástupkyně pro mateřskou školu vyhodnotí, zda opatření jsou dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči. Pokud podpůrná opatření nejsou pro dítě a jeho vzdělávací potřeby dostačující, jsou rodiče vyzváni k návštěvě školního pedagogického zařízení.
- PLPP i IVP se vždy projednávají učitelé se zákonnými zástupci dítěte na společné konzultaci, jejíž součástí je diskuse nad portfoliem dítěte

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) dítěte:

- Výchoziskem pro zpracování IVP jsou podpůrná opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte.
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem vzdělávání a hodnocení dítěte včetně jména pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje.

- Termín zpracování IVP je do jednoho měsíce od doporučení ŠPZ, zástupkyně pro mateřskou školu projedná IVP s ředitelkou a následně zorganizuje konzultaci se zákonnými zástupci dítěte.
- Realizaci IVP ve spolupráci se školou sleduje ŠPZ a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci dítěte a škole poradenskou podporu. Realizaci plánu učitelé pravidelně na základě epizodních poznámek reflektují písemně v pedagogické diagnostice dítěte a dokladují v portfoliu dítěte.
- Vyhodnocení se uskuteční nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpurných opatření poskytovaných na základě IVP. Zástupkyně pro mateřskou školu vyhodnotí, zda opatření jsou dostačující pro dosažení stanovených cílů. O závěrech informuje ředitelku, zorganizuje konzultaci s rodiči.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Za nadané dítě je považováno dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadané dítě dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

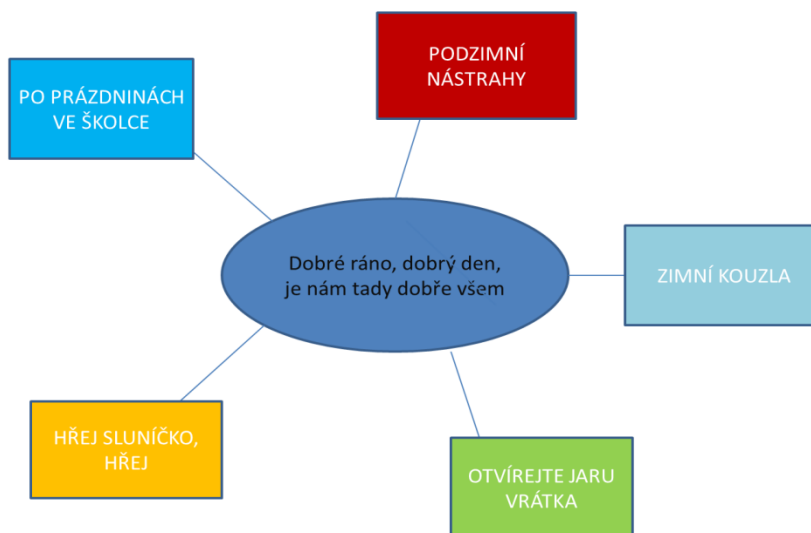
V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP (Plán pedagogické podpory). Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vždy je velmi důležité u vzdělávání dětí od dvou do tří let respektování vývojových specifik, individuálních potřeb a možností těchto dětí. Využíváme schopnosti dítěte nápodoby, situační učení, prožitky a především hry. Aktivitami jsou velmi často opakovány, jsou vytvářeny jednoduché a pravidelné rituály. Základem působení je poskytování citové a emoční podpory, pocitu bezpečí, pravidelný denní režim a srozumitelná pravidla. Je zajišťována nabídka činností, ve které děti mohou rozvíjet smyslové vnímání, pohybové dovednosti, řeč, sociální zkušenosti, základní hudební, výtvarné a pracovní schopnosti.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Integrované bloky ŠVP PV

Integrovaný blok: PO PRÁZDNINÁCH VE ŠKOLCE

Klíčové kompetence	
K učení	<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
K řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
Komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
Sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
Činnostní a občanské	<ul style="list-style-type: none"> - svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat potravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat se apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduchý úklid, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány, zná jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem

Dítě a jeho psychika:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy o tom, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Dítě a ten druhý:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonávat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost:

- uplatňovat základní formy společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (pozdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich odlišné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet pohodu v tomto prostředí

Dítě a svět:

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- uvědomění si vlastního těla

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní samostatnosti)

Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navázání a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka – činnosti:

Dítě a jeho tělo:

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Dítě a jeho psychika:

- hry nejružnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost, a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické alogické, obrazné a pojmové)
- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Dítě a ten druhý:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
- aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

Dítě a společnost:

- běžná každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě

Dítě a svět:

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Integrovaný blok: PODZIMNÍ NÁSTRAHY

Klíčové kompetence	
K učení	- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
K řešení problémů	- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
Komunikativní	- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
Sociální a personální	- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
Činnostní a občanské	- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem - Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu. - Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb s hudbou
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- zachovávat správné držení těla

Dítě a jeho psychika:

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, antonymy, homonyma
- vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Dítě a ten druhý:

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor nebo postoj, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost:

- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět:

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek, čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření pozitivního vztahu i intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý:

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost:

- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Dítě a svět:

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty i životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka – činnosti:

Dítě a jeho tělo:

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- konstruktivní a grafické činnosti

Dítě a jeho psychika:

- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a v rovině

Dítě a ten druhý:

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- společná setkávání, povídání, sdílení, aktivní naslouchání druhému
- hry, přirození i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

Dítě a společnost:

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel, povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

Dítě a svět:

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti

s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

Integrovaný blok: ZIMNÍ KOUZLA

Klíčové kompetence	
K učení	- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
K řešení problémů	- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
Komunikativní	- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
Sociální a personální	- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
Činnostní a občanské	- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých. - Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)

Dítě a jeho psychika:

- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat slovní vtip a humor
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova, poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- těšit se z příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý:

- porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Dítě a společnost:

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět:

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo:

- osvojení si dovedností důležitých o podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů

Dítě a jeho psychika:

- osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj schopností sebeovládání

Dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost:

- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách

Dítě a svět:

- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka – činnosti:

Dítě a jeho tělo:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Dítě a jeho psychika:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění dle skutečnosti i obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, vážnost)

Dítě a ten druhý:

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost:

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojení si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Dítě a svět:

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varující dítě před nebezpečím
- práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a médií

Integrovaný blok: OTVÍREJTE JARU VRÁTKA

Klíčové kompetence	
K učení	- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
K řešení problémů	- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
Komunikativní	- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Sociální a personální	- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
Činnostní a občanské	- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřený aktuálnímu dění - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Dítě a jeho psychika:

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí)
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý:

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje, potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se ohleduplně k slabšímu dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc)

Dítě a společnost:

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Dítě a svět:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu, pohyblivosti, dýchání apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
- získání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka – činnosti:

Dítě a jeho tělo:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základy gymnastiky, turistiky, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry

Dítě a jeho psychika:

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatná slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování, sebehodnocení
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližující dítěti přirození časové a logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Dítě a ten druhý:

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny, vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi)

Dítě a společnost:

- různé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Dítě a svět:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

Integrovaný blok: HŘEJ SLUNÍČKO, HŘEJ

Klíčové kompetence	
K učení	- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
K řešení problémů	- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
Komunikativní	- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Sociální a personální	- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem - při setkávání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Činnostní a občanské	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe, že se může o tom, co dělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
----------------------	---

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika:

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet podstatné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využít (porovnávat, uspořádávat a třídít soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.)
- rozlišovat některé obrázkové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.)
- sledovat očima zleva doprava
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem
- zorganizovat hru
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

Dítě a ten druhý:

- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, lidmi, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost:

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět:

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika:

- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopností řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost:

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka – činnosti:

Dítě a jeho tělo:

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a jeho psychika:

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápaní pojmů a osvojování si poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrázkovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symboliku (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné a praktické aplikace
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Dítě a ten druhý:

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Dítě a společnost:

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jejich kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět:

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu

6.2 Doplnkové programy

Logopedická intervence

Logopedická intervence v mateřských školách je postupem času stále více potřebná. Děti totiž mají čím dál menší kontakt s rodiči, a to hlavně vlivem médií. Děti tak mají menší možnosti komunikace s rodiči, tím mají i menší možnosti odezírání a nápodoby řeči, což vede ke zhoršování logopedických dovedností dítěte.

U dětí s vadou řeči je prováděna individuální i skupinová logopedická péče pod vedením Mgr. Markéty Rožnovské, vystudované školské logopedky. Na začátku školního roku je proveden screening a společně s rodiči je probrán stav daného dítěte a nabídnuta možnost individuální logopedické péče. Logopedická péče je prováděna přímo v MŠ a děti si tak nemusí zvykat na jiné prostředí. Formou hry, která je u dětí tak oblíbená, mohou provádět dechová a fonační cvičení, cvičení na rozvoj sluchového vnímání i průpravná artikulační cvičení. U dětí dochází také k samotnému vyvozování hlásek, dále k následné fixaci a automatizaci hlásky. Logo chvílky jsou také pravidelně denně zařazovány jako součást ranního cvičení pro všechny děti jako součást logopedické prevence.

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační činnost v naší mateřské škole nám poskytuje především přehled o tom, jak naše škola i její pedagogové pracují a dává zpětnou vazbu a tím nás směřuje ke zkvalitnění naší práce.

Během evaluačních procesů dodržujeme tyto zásady:

- uvědomování si nedostatků, nalézání a pojmenovávání toho, co se nám nedaří
- odhalování příčin, proč tomu tak je
- volba nových, účinnějších postupů – ty zpětně vyhodnocujeme
- neustálé porovnávání s cíli, podmínkami a riziky

Plán evaluace

Oblast autoevaluace	Prostředky autoevaluace	Termín	Odpovědnost	Výstup
DĚTI	Pozorování	průběžně	učitelky	Okamžité hodnocení pozorování, provedení nápravy vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání
Výsledky vzdělávání	Pozorování rozhovory	průběžně	učitelky	Individuální písemné záznamy dětí (poznámky v záznamech o dětech)
Diagnostika dětí	Pozorování rozhovory písemné záznamy	3x ročně (září, leden, červen) průběžně dle potřeby	učitelky	Záznamy o dětech Do poznámek
Předškolní děti	diagnostika pomocí IT systému I-shopi Test školní zralosti	2x ročně (začátek října a leden) leden	Zástupkyně pro mateřskou školu	Záznamový arch Určení školní zralosti
Zdravotní stav dětí	záznamy z lékařských zpráv	září	Zástupkyně pro mateřskou školu	Záznam alergiků s alergeny do ŠJ
TVP Evaluace IB	písemné záznamy	denní po skončení IB	učitelky	Třídní kniha Záznamový arch k hodnocení IB
ŠVP Funkčnost ŠVP a vlastní hodnocení školy	- kritéria ŠVP dle RVP PV - závěry hodnocení podmínek vzdělávání, hodnocení TVP, ročního plánu, indiv. rozvoje dětí, autoevaluace učitelů - závěry hospitační a kontrolní činnosti	1x za 3 roky	ředitelka školy, zástupkyně pro mateřskou školu	Písemné vyhodnocení jednotlivých oblastí. Závěrečná písemná zpráva „Vlastní hodnocení školy“.
MŠ Věcné podmínky Životospráva Psychosociální podmínky Organizace Řízení MŠ	dotazník pro učitelky	konec školního roku	ředitelka školy, zástupkyně pro mateřskou školu	Vyhodnocení dotazníku

Personální podmínky Spoluúčast rodičů Vzdělávací proces				
Rodiče Vzdělávání dětí, klíma školy	dotazník pro zák. zástupce	1x za 3 roky	ředitelka školy, zástupkyně pro mateřskou školu	Vyhodnocení dotazníku
Zaměstnanci Kvalita průběhu vzdělávání	Hospitace	průběžné	ředitelka školy	Zápis z hospitace
Kvalita práce ped. pracovníků	autoevaluační dotazník pro učitele	konec školního roku	ředitelka školy, zástupkyně pro mateřskou školu	Vyhodnocení dotazníku
Kvalita práce neped. pracovníků	autoevaluační dotazník pro správní zaměstnance	konec školního roku	ředitelka školy	Vyhodnocení dotazníku
DVPP	průběžné záznamy	konec školního roku	ředitelka školy	Přehled DVPP - tabulka
Spolupráce s ostatními	fotodokumentace, průběžné záznamy	průběžně	ředitelka školy, zástupkyně pro mateřskou školu	Webové stránky, kronika, příspěvky do zpravodaje